

De Saambinder

KERKELIJK WEEKBLAD DER GEREFORMEERDE GEMEENTEN

MEDITATIE

Biddag onder het oordeel

"In de toorn gedenk des ontfermens!"
Habakuk 3 : 2b.

Habakuk vreest! De Heere HEERE heeft gesproken! De woorden Gods hebben hem zo overweldigd dat hij er onder beeft en siddert. En geen wonder, want hij heeft gehoord hoe het er voor staat met het volk van Juda (zie 1 : 6-8). Er zal oorlog uitbreken en de Chaldeënen zullen zo allesoverweldigend aanstormen dat ze het er nooit tegen zullen volhouden. O, wat zal er dan een moeilijke tijd aanbreken! Habakuk zucht eronder. Hij vreest voor Gods gericht. De vijand zal gevangenen meenemen als het zaad. Koningen en prinses zullen worden uitgelachen en afgezet. Wee die dag!

Voor Habakuk is het geen vraag of God leeft. Hij weet het en vreest. Het Woord van God geschiedde tot hem. Het kwam met kracht in zijn ziel en hij kon het niet ontkennen. Zijn besef van God was niet verduisterd. Hij stond te trillen op zijn benen vanwege de woorden Gods. Voor woorden van mensen hoeft je meestal niet zo bang te zijn. Zij willen met grote woorden alleen maar imponeren, maar kunnen of durven dan niets uit te richten. Maar nu heeft God gesproken. Daar valt niet mee te spotten, weet Habakuk. Zijn woorden zijn waarheid! Hij doet wat Hij zegt!

We hebben de indruk dat de profetie zelfs boven de tijd van Israëls ballingschap uitstijgt. Het lijkt ook te gaan om de grote oordeelsdag (1 : 14 e.v.). Het zal een dag zijn van verbolgenheid, een dag der benauwdheid en des angstes, een dag der woestheid en der verwoesting, een dag der duisternis en

der donkerheid. Daar hebben wij ook mee te maken. Over de hele wereld komt eens het Goddelijk gericht en reeds nu zijn er in ieders leven de gevolgen van de zonde. "Als ik Uw rede gehoord heb, heb ik gevreesd!"

Weet u wat me opvalt? Habakuk protesteert er niet tegen. Hij heeft erover geklaagd, maar hij voelt dat de Heere het recht aan zijn zijde heeft. Het is vanwege de zonden des volks dat de Heere met Zijn oordelen komt.

Habakuk vreest voor de majesteit Gods en voor de inhoud van Zijn woorden. Hij buigt zich in het stof van verootmoediging en zacht klinkt het: "Als ik uw rede gehoord heb, heb ik gevreesd".

En lezer, wat ons staat te wachten, weten we niet, maar het past ons ons te onderwerpen. We hebben immers niets te zeggen. Wie zijn we geweest voor God en waar waren we mee bezig? Is er geen persoonlijke schuld genoeg om ons te veroordelen? Hebt u nooit gezongen: "Uw doen is enkel majesteit?" Mogen we niet vrezen voor onze kerken waar zoveel dwalingen binnenkomen en het goud zo verdonkert? Zijn er geen redenen te over om te vrezen voor Nederland? Het is normaal geworden om je uit te leven in de zonde. Sodom en Gomorra zijn er soms niets bij. We mogen vrezen. Ja, in zekere zin mag dat. We mogen vrezen in die zin dat we het waardig zijn dat de Heere ons verlaat als volk en kerk. Dat is geen zonde. Christus vreesde ook en was zeer beangst en bedroefd. Als er temidden van de

vrees maar het vluchten tot God is. Als we biddag houden met de wetenschap dat de Heere de hele wereld om de zonde kan verdoemen en ook met ons persoonlijk kan afrekenen, is er pas werkelijk gebed. Dan is het biddag. O, laat ons onszelf voor God verootmoedigen. Hoor het woord van Jeremia: "Gaaf niet uit de mond des Allerhoogsten het kwade en het goede? Wat klaagt dan een levend mens, een iegelijk klage vanwege zijn zonden. Laat ons onze wegen onderzoeken en doorzoeken en laat ons wederkeren tot de Heere". Het is de Heere aangenaam als we zouden komen als schuldigen met de erkenning dat we het oordeel hebben verdiend en in het besef dat het geen wonder is dat de oordelen spoedig kunnen worden uitgevoerd.

Vreest. In het bijzonder onbekeerde vrienden, vreest!

Maar Habakuk vreest niet alleen. Hij roept het uit tot God in de hemel. Hij bidt. Hij smeekt of de Heere in het leven wil behouden, of Hij wil sparen. Ja hij vraagt of de Heere met name Zijn eigen werk in het leven wil houden en Zijn volk niet wil overgeven aan zichzelf. Er zullen moeilijke jaren volgen en zijn bede is of de Heere Zijn werk in die jaren in het leven wil houden, of de Heere aan Zijn belofte wil vasthouden en het toch ook voor de Zijnen weer zal opnemen. De Heere had immers ook beloofd

INHOUD	pag.
Meditatie:	
Biddag onder het oordeel	1
Bijbelstudies:	
Paulus en de Johannes-discipelen (4)	2
Separatie broodnodig	3
Van overzee:	
De hand en de voet	5
Naald en draad (1)	6
Kerknieuws	7
Berichten	8
Predikbeurten	9

DE SAAMBINDER
Kerkelijk weekblad
der Gereformeerde Gemeenten.

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur: ds. A. Moerkerken.

Bijdragen van medewerkers en boeken ter recensie aan:
ds. A. Moerkerken,
Händelstraat 1,
2901 JC Capelle aan den IJssel,
tel. 010-4472388, fax 010-4472263.

Redacteur: ds. G.J. van Aalst.

Kerkelijk nieuws en berichten aan:

redactie-secretaris: C.G. van Es,
Ronsseweg 527,
2803 ZJ Gouda,
tel. 0182-571292, fax 0182-533928.

*****

Abonnementen, adreswijzigingen,
predikbeurten en beroepingswerk
aan:

De Saambinder - abonnementen,
Postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599.
Postbankno. voor
abonnementsgelden: 64327.

*****

Alle advertenties aan:

Administratie van de Saambinder:
J. Honkoop, Jan Willem Friso Hof 53,
2517 LA 's-Gravenhage,
tel. 070-3514465, fax 070-3512718.
Postbankno. 256686.

*****

Correspondentie-adres
Noord-Amerika:

Mr. Clarence Bleeker,
1233 Leffingwell Av, N.E.,
Grand Rapids, Michigan,
U.S.A. 49505.

*****

Abonnementsprijs
bij vooruitbetaling:

voor Nederland: f 24,00 per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober
d.m.v. een acceptgiro)

voor het buitenland:

Luchtpost:
Amerika \$ 56,—, Canada \$ 68,—.
Zeepost:
Amerika \$ 49,—, Canada \$ 59,—.

*****

Advertenties f 1,10 per mm.
Familieberichten f 0,85 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 17,5% btw.

Advertenties dienen uiterlijk
donderdagmorgen in bezit van de
administratie te zijn.

Faxberichten vrijdag voor 12 uur.
Rouwadvertenties tot uiterlijk
maandagmorgen 12 uur (telefonisch).

De redactie kan niet aansprakelijk
worden gesteld voor de inhoud van de
advertenties en van de ter recensie
aangeboden boeken.

(hoofdstuk 2) dat Hij uiteindelijk de hoogmoedige Chaldeëen zou straffen en hen zou verlossen. Habakuk smeekt of de Heere in de jaren die voor hen liggen en die wellicht niet de gemakkelijkste zullen zijn, hen niet wil vergeten.

Dat mogen wij ook wel smeken: Uw werk o Heere, behoud dat in het midden der jaren. Behoud ons in het leven en onze kinderen, behoud ons vaderland, behoud onze scholen, onze huwelijken, onze gezondheid, onze geest en ons lichaam. Behoud ons o Heere! Mag er nog voedsel zijn, kleding en onderdak.

Daarbij smeekt Habakuk om Gods vertroosting in die jaren: Maak het bekend in het midden der jaren. Wil ons niet in het ongewisse laten en spreek toch tot Uw knechten. Houdt U niet stil Heere, maar spreek toch Uw woorden van genade tot ons. O, zwijg niet, houdt niet stil.

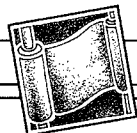
Is dat ook uw verlangen? Smeekt u om de blijken van Gods gunst ook voor de toekomst, ook voor een tijd dat het misschien wel minder goed gaat dan u had gehoopt? Dat is biddag: smeken om een verbeurde zegen voor leven en sterven, voor ziel en lichaam, voor land en volk, kerk en zending.

En God zal Zijn werk in het leven

houden in die zin, dat Hij Zijn Kerk bewaart. Zijn bruid is gekocht en een iegelijk die in Hem gelooft zal niet verderven, maar het eeuwige leven hebben. Habakuk heeft daar dan ook hoop op en hij smeekt: "In den toorn, gedenk des ontfermens". Hij vraagt of de Heere ondanks het feit dat Hij vertoorn is op het volk van Israël hen toch niet wil vergeten naar Zijn barmhartigheid. Want dat is God ook: barmhartig, vol van innerlijke ontferming om zondaren te behouden en oordeelswaardigen het leven te geven. Dat is biddag: als een alles verbeurd hebbend zondaar met het gevoel van de rechtvaardige toorn Gods op Zijn barmhartigheid te pleiten. Wie dat leert roept het uit tot de Heere Jezus: Zone Davids, ontferm u mijner! Dan zien we niet alleen iets van Gods genadige ontferming, maar wordt er ook op gehoopt. Ja, dan wordt erin gelooft dat Hij het maken zal.

Verneder u onder de krachtige hand Gods opdat Hij u verhoge te Zijner tijd. Zo Hij vertoeft, verbeidt hem, hij zal gewisselijk komen. In Christus heeft hij met behoud van recht een weg ter ontkoming geschonken. Rust niet voor u in Hem geborgen zijt.

Chilliwick, ds. P. van Ruitenburg.

BIJBELSTUDIES

Paulus en de Johannes-discipelen

Hand. 19 : 1-7

(4)

Door het gemis naar de vervulling

We zagen dat Paulus de Johannes-discipelen in Efeze deed gevoelen, wat zij misten. Het is zo nodig steeds weer bepaald te worden bij ons gemis. Gods gewone weg is, dat aan elke genadeweldaad een gemis voorafgaat. De Heilige Geest ontledigt eerst om dan te vervullen. Wij houden er niet van om in ons gemis gezet te worden, om een leeg vat te worden, maar toch is dat zo nuttig want de olie des Geestes stroomt in lege vaten. Toen er geen lege vaten meer waren, hield de oliestroom op (2 Kon. 4 : 6). Laten Gods kinderen maar eens nagaan welke kerkdiensten de meeste werkzaamhe-

den gaven aan de troon der genade. Waren het niet die kerkdiensten waarin u in uw gemis geplaatst werd, waar u als een missend mens de kerk uitging? Welnu, door het onderwijs van Paulus leerden deze Johannes-discipelen zien, wat zij misten. En dan lezen we in vers 5: "En die hem hoorden werden gedoopt in de Naam van de Heere Jezus". Zij hoorden hem, niet alleen met hun lichamelijke oren, maar met hun geestelijke oren. Zij hoorden, zoals Lydia hoorde, bij wie de Heere het hart opende. Het woord van Paulus zonk in hun ziel, werd hen tot zegen zodat er geloof in mee kwam en zij eronder leerden buigen.

Zij leerden wat zij misten en zij werden heilbegeerig naar de *vervulling* van hun gemis. En nu ontvingen zij ook de wettige doop, niet de onwettige doop door de discipelen van Johannes, maar de doop zoals die door Christus Zelf was ingesteld. Zij werden gedoopt in de Naam van de Heere Jezus. Voor Heere staat er hier in het Grieks het bekende woord Kurios, dat wil zeggen de verheerlijkte Christus, de volle Christus. De Heere gebruikte de prediking van Paulus om het licht te doen vallen op de volle Christus. In de Naam van die Christus werden zij gedoopt en op die Christus leerden zij hopen.

Staan naar geloofsoefeningen

Dat Gods kinderen toch zouden uitzien naar geloofsoefeningen. Het ontbreekt in onze tijd zo aan geloofsoefeningen en het geestelijke leven blijft vaak zo in het begin steken. Er is zo weinig Christuskennis, zo weinig kennis van de verkiezende liefde van de Vader en de verzegelende liefde van de Heilige Geest. Het geestelijk leven van zoveel kinderen van God is een leven in de schemering, zoals bij deze Johannes-discipelen. We kunnen ons zo op de been houden met wat er geweest is, een tekstje, een versje of een bemoediging. En zeker, we mogen niets afdoen van het kleinste wat de Heere schenkt, want dat kleinste is al zo wonderlijk groot. Maar er is veel meer te leren. Het moet naar Christus heen, de volle Christus. Een vertroosting en bemoediging kunnen voor een wenende zondaar wonderlijk groot zijn, maar het is Christus nog niet. Zoek Hem te kennen. Zoek in Hem gegrond te zijn. Dat we dan maar leerden sterven aan alles buiten Christus om in de dood te komen met alles wat Jezus niet is. Als we Hem dan maar over mogen houden. Wonderlijk groot te mogen leren, dat in ons de dood is, maar in Hem het leven, dat in ons de duisternis is, maar in Hem het licht, dat wij de hitte van Gods gramschap dubbel waardig zijn, maar dat Hij Gods toorn heeft geblust om ons met Zijn vrede te vervullen. Zo zal het worden: niets in mij, maar alles in Hem! Door dat dierbare geloof leren we dan afzien van alles buiten Hem, maar ook, hoe verloren en doemwaardig we ook mogen zijn, leren we daardoor rusten alleen in de volheid van Zijn Middelaarswerk. Wat zijn de oefeningen des geloofs dan noodzakelijk, opdat Gods bekommerde en on-

verzekerde kinderen uit de schemering in het licht getrokken mogen worden en niemand meer zouden zien dan Jezus alleen.

Pinkstervolheid

Het onderwijs van Paulus werd voor deze Johannes-discipelen tot rijke zegen, tot oefening des geloofs. En dan lezen we in het zesde vers: "En als Paulus hun de handen opgelegd had, kwam de Heilige Geest op hen; en zij spraken met vreemde talen, en profeteerden". Het opleggen der handen was het gebaar van *zegenen*. Zo zegenden de aartsvaders hun zonen al. En nu kon Paulus hun die zegen niet geven, maar toen hij ambtelijk hun de handen oplegde, kwam de zegen des Heeren erin mee. De Heilige Geest kwam op hen. Zij werden vervuld met de Heilige Geest. Wat de discipelen op Pinksteren mochten ervaren, dat mochten deze Johannes-discipelen nu ook ervaren. Zij gingen door de Heilige Geest doen, wat de apostelen deden op de Pinksterdag, zij spraken in andere talen, zij profeteerden. Nee, er was hier geen sprake van een herhaling van het Pinksterfeit, want dat is eenmalig geweest, de Heilige Geest is eenmaal uitgestort. Maar wat we hier zien was de *voortzetting* van de Pinksterstroom. De Geest liet hier krachtig zien, dat Hij doorgaat met Zijn werk. Het spreken in talen en het profeteren, het waren de bijzondere Geestesgaven, waardoor de Heere de jonge Christelijke kerk heeft ondersteund, toen het Woord Gods nog niet voltooid was. Toen de canon van de Heilige Schrift afgesloten was, heeft de Heere die bijzondere Geestesgaven ingetrokken. Wij hebben nu het Woord Gods en gij doet wel als gij daarop

acht hebt. Die bijzondere Geestesgaven behoren niet tot het wezen van het kerk-zijn. Daarin verschillen we met de Pinkstergemeenten.

Paulus bemoedigd

Wat zal het voor Paulus een bemoediging zijn geweest toen hij zag, hoe de Pinksterstroom zich voortzette in deze Johannes-discipelen. Het was voor hem als een *zegel* aan zijn ambtelijke bediening. Als de Heere Zijn knechten gebruikt tot bekering van zondaren en tot oefening van Gods volk, dan zijn dat de zegelen aan hun arbeid. Hoe zal Paulus door dit alles ook bemoedigd zijn aan het begin van zijn arbeid in Efeze.

Zij werden vervuld met de Heilige Geest. Het volle licht mocht vallen op Christus en Zijn werk, ja, op het werk van de drie-enige God. Ze mochten zich verliezen in die God van volkomen zaligheid. Ze hebben gezien in de verborgenheden van het heilgeheim van zaligworden. Ja, ze hebben gesproken van de grote werken Gods. Volgens sommigen zijn deze twaalf Johannes-discipelen Evangeliepredikers geworden en is hun daarom de Heilige Geest in zo'n rijke mate meegedeeld.

Hoe het ook zij, maar wat is het een wonder door die vlam des Geestes te worden aangeraakt. Want waar de Geest des Heeren is, daar is vrijheid. Daar is het zalig vol in de ziel. In die vrijheid des Geestes breken alle banden en daar mag de ziel stamelen: die God is een God van volkomen zaligheid.

(Wordt vervolgd)

Zeist,

ds. J.J. van Eckeveld.

Separatie broodnodig

Separatie: een moeilijk woord? Voor de meeste lezers van ons blad niet, vermoedelijk. De jongelui die Engels kennen, herinneren zich dat 'separation' scheiding betekent. En de ouderen weten wel dat men vroeger vaak de uitdrukking hoorde: een dominee moet *separeren*. Over dat laatste gaat dit artikeltje. Wat is dat eigenlijk: separeren in de preek? Vele jaren geleden schreef ik voor ons kerkelijk blad een aantal artikelen over separerende

prediking. Vroeger sprak men ook wel van 'onderscheidenlijk preken'. Ik wil het toen geschrevene niet allemaal gaan herhalen. Het kan echter geen kwaad op enkele dingen steeds weer opnieuw terug te komen.

Welnu: een prediking die separeert, trekt een *scheidslijn* door de gemeente. Het is de scheidslijn tussen dood en leven, tussen de kinderen van God en de kinderen des toorns. Maar

wéét een dominee dan wie een kind van God is en wie een kind des toorns? Dat te denken zou een misverstand zijn. Hij weet dat niet met volkomen zekerheid. Maar hij *behoeft* dat ook niet te weten. Hij moet echter wél separeren. Soms heeft men wel de gelijkenis van het onkruid tussen de tarwe genoemd als een argument tegen een separerende prediking. Men beroept zich dan op het bekende woord van de heer des huizes, die op de vraag van zijn dienstknachten, of zij het onkruid moeten vergaderen, ten antwoord geeft: 'Neen, opdat gij, het onkruid vergaderende, ook mogelijk met hetzelfde de tarwe niet uittrekt!' Zoals sommigen deze gelijkenis wel hebben gebruikt als een argument tegen elke vorm van kerkelijke tucht, zo heeft men haar ook aangevoerd als argument tegen separerend preken. Men verwijt dan die 'zwarte dominees' met hun separatie dat zij voortdurend het gevaar lopen tarwe in plaats van onkruid te wieden. Dan miskent men echter ten enenmale de *bedoeling* van Christus met deze gelijkenis – en men miskent evenzeer de bedoeling van een separerende prediking! Christus' bedoeling met de gelijkenis was onder andere, Zijn knechten te leren het eindoordoele aan Hém over te laten. Geen overbodig onderwijs, tussen haakjes! Maar een argument tegen separerend preken kan de gelijkenis van het onkruid tussen de tarwe onmogelijk zijn. Integendeel: separerende prediking mag volkomen *schriftuurlijk* worden genoemd!

Immers: de *profeten* hebben gesepareerd. Hoe hebben zij de goddelozen het 'wee' en de rechtvaardigen het 'wel' aangezegd (Jesaja 3 : 10, 11)! *Christus Zelf* heeft gesepareerd in Zijn prediking. Hij vergeleek Zijn kerk bij tien maagden, van wie er vijf wijs en vijf dwaas waren. De *apostelen* hebben gesepareerd. Johannes spreekt in zijn eerste algemene brief van kinderen Gods en kinderen des duivels: een derde soort van mensen kent hij niet. Maar ook in onze *belijdenisgeschriften* vinden wij het separerende element. In Zondag 31 wordt gesproken van tweeërlei mensen in de kerk, namelijk gelovigen en ongelovigen. Bovendien wordt in die Zondag door de opstellers van ons Troostboek nog bijzonder onder de ongelovigen gesepareerd tussen 'alle ongelovigen' en 'die zich niet van harte bekeren'. Verder spreekt onze Nederlandse Geloofsbe-

lijdenis in artikel 29 van 'het gezelschap der hypocrieten, welke in de Kerk onder de goeden vermengd zijn, en intussen van de Kerk niet zijn, hoewel zij naar het lichaam in haar zijn'. En onze Dordtse Leerregels brengen heel duidelijk separaties aan, wanneer zij in III, IV, 9 spreken over de verschillende uitwerking die de prediking heeft onder degenen die niet bekeerd worden.

De prediking moet daarom separerend zijn. Maar wat betekent dit nu in de praktijk? Is het voldoende als de predikant aan het einde van zijn preek zich richt tot de onbekeerde mensen met een vermanend en nodigend woord en tenslotte tot Gods kinderen met een woord van ontdekking, onderwijzing en bemoediging? Nee, dat is wel goed, maar het is niet voldoende. Niet maar de laatste zinnen, maar de *gehele preek* dient separerend te zijn. Als de prediking werkelijk mag bestaan in 'betoning des Geestes en der kracht', zal de hoorder zich er voortdurend binnen, dan wel buiten gesloten voelen. Misschien weet de lezer uit eigen levenservaring wel wat ik bedoel. Ik hoorde soms in mijn jonge jaren wel kinderen des Heeren spreken. Zonder dat zij tot mij spraken, voelde ik soms: dat *mis* ik! Daar sta ik buiten! Niemand behoefde me dat toen te vertellen. Zo is het toch met de rechte prediking ook. Er valt een scheidslijn onder de zuivere bediening des Woords. Degene die vreemdeling van het leven der genade is, gevoelt: dit ken ik niet! En Gods kinderen horen van de daken gepredikt wat in de binnenkamer is doorleefd en doorworsteld.

Er is echter nog iets. Laat ik het zó mogen zeggen: de rechte prediking separeert niet alleen naar *staat*, maar ook naar *stand*. Wat betekent dat? Wat onze staat voor de eeuwigheid betreft, is er maar tweeërlei mogelijkheid: we leven zoals we geboren zijn, of we mogen door wedergeboorte zijn overgegaan uit de dood in het leven. Wat een onderscheid! Er is reeds in dit leven iets van die 'grote klove', waarvan Abraham in de gelijkenis sprak tot de rijke man. Evenwel met dit verschil dat het nú nog mogelijk is om aan de andere zijde van die klove te komen – en straks niet meer. De prediking moet die separatie 'naar staat' heel duidelijk aanwijzen. Maar de separatie naar *stand* wil nog iets anders zeggen. Aan

beide zijde van de grote scheidslijn zijn immers nog zulke grote verschillen aan te wijzen! Niet alle onbekeerde mensen zijn eender. De een is onverschillig, de ander bewogen en gevoelig. De een meent een toekomstig hemelburger te zijn, de ander belijdt koud zijn onbekeerdheid. Maar ook Gods kinderen zijn niet allen eender! Er zijn standen in het genadeleven. Sommigen staan van verre en missen zo de toeëigening des geloofs. Bij anderen mocht het anker der ziel buiten het scheepje vallen in de hechte grond van Christus' borgwerk. Als de prediking daarmee niet rekent, wordt zij schraal. Ik heb een oud kind des Heeren gekend. We hadden vaak contact. Zij behoorde tot een ander kerkverband dan het onze, het doet er nu niet toe welk. Ze hield veel van haar dominee. Ze zei wel eens: 't Is een geroepen knecht des Heeren, hoor!' Maar ze was ook wel eens verdrietig onder de prediking. Ze zei me soms: 'Onze dominee preekt tot aan de openbaring van de Middelaar – en daar mag ik iets van weten... Maar ik ben nu weer zo nameloos arm, zo buitenstaand. Gods recht is voor mij nog niet voldaan. Ik hunker zo naar de toepassing van wat ik in Christus heb gezien! Maar als ik dat tegen m'n dominee zeg, wordt hij boos. Hij zegt dan dat ik niet zo ongelovig moet zijn...' Deze oude christin werd door niet zo veel mensen begrepen, zelfs door haar dominee niet altijd. Dat is verdrietig. Toen ze mij dit vertelde, greep het mij aan en het ging door me heen: 'Laten we dit toch in de prediking niet gaan verliezen!' Waar de standen in het genadeleven verdwijnen in de prediking, krijgen Gods kinderen weinig onderwijs meer. Dat bedoelen we wanneer we zeggen dat de prediking ook separeren moet naar *stand*.

Onlosmakelijk verbonden aan een separerende prediking is het benoemen van de *kenmerken* van het geestelijk leven. Hoe zal een menskind anders weten aan welke zijde van de scheidslijn hij staat op reis naar de eeuwigheid? Hier raken we een teer punt. Want de prediking van de kenmerken zou volgens velen een *christenprediking* inhouden, waarbij de vrome mens in het middelpunt komt te staan en Christus van Zijn eer wordt beroofd. Wat moeten we daarop zeggen? Heel eenvoudig: dat het niet waar is. O, ik weet wel dat er een soort van kenmerkenprediking is waarbij alle

licht inderdaad valt op de vrome mens met zijn bevindingen. Dan kunnen we wel anderhalf uur waarheden opzeggen zonder één keer de Naam van Christus te noemen. Wie dat doet, is meer rabbi dan dominee. Maar de rechte prediking noemt wel degelijk de kenmerken van het genadeleven. Deed Christus dat soms niet? Men leze de zaligsprekingen maar. Alleen: nooit preekte Hij de kenmerken als grond van het zalig worden. Die grond ligt alleen in Zijn volkomen zoenoffer. Maar dat we ons alstublieft geen tegenstelling zouden laten aanpraten tussen een Christusprediking en een kenmerkenprediking!

Het komt me voor dat we vandaag heel dringend behoefte hebben aan een separerende prediking. Al te vaak hoort men ook onder ons mensen

spreken in de trant van: 'We mogen toch weten dat Jezus voor onze zonden is gestorven', of: 'Als christenen moeten we iets van ons geloof uitstralen'. We horen er dan eigenlijk stilzwijgend allemaal bij, althans: die suggestie wordt gewekt. Van Kuyper hebben velen nog nooit gehoord, laat staan van zijn veronderstelde wedergeboorte. Maar men veronderstelt intussen wel degelijk! En die grote, ontzaglijke zienvraag, hoe Christus ooit de mijne worden zal en ik ooit de Zijne – zij schijnt voor velen reeds lang gepasseerd. Laten we daarom allen – en in het bijzonder onze predikanten – blijven beseffen: separatie in de prediking is nodig, broodnodig.

Capelle aan den IJssel,
ds. A. Moerkerken.

BIJ DE BIDDAG

Rond deze tijd, maar met name op Deo Volente woensdag 14 maart, worden in onze gemeenten en daarbuiten de biddagen gehouden. Graag doen wij een dringend beroep op onze predikanten en anderen die in deze diensten hebben voor te gaan, in de voorbede te gedenken aan de behandeling van de euthanasiewetgeving, die plaats zal vinden op dinsdag 10 april in de Eerste Kamer. Laat deze heilloze ontwikkeling, die een ingrijpende stap verder betekent op het heilloos spoor dat onze overheid en samenleving zijn ingeslagen, voorwerp van onze zorg en voorbede mogen zijn, zowel persoonlijk als in de samenkomsten van de gemeenten. De Heere gedenke in de toorn des ontfermens.

VAN OVERZEE

De hand en de voet

De apostel Paulus spreekt in 1 Korinthe 12 over de verscheidenheid van geestelijke gaven.

Aan de één is gegeven "het woord der wijsheid", een ander "het woord der kennis", een ander "het geloof", en een ander "de gaven der gezondmakingen". Een grote verscheidenheid dus, hoewel, "deze dingen alle werkt een en dezelfde Geest, delende aan een iegelijk in het bijzonder, gelijkewijs Hij wil".

De apostel vergelijkt die verscheidenheid met een lichaam dat "een" is en "vele leden heeft". Zo is het immers ook met het lichaam van Christus, met Zijn duurgekochte gemeente.

De voet en de hand hebben elkaar nodig. "Het oog kan niet zeggen tot de hand: Ik heb u niet van node. Of wederom het hoofd tot de voeten: Ik heb u niet van node." Zo, in alle verscheidenheid, hebben de leden van het lichaam van Christus elkaar nodig.

We leven in een tijd van vergaand individualisme, en dat gaat vaak ten koste van 'gemeenschapsverbanden'. Daarom lijden zoveel huwelijken schipbreuk. Daarom vallen gezinnen uiteen. Ja, daarom is de moderne mens eenzaamder dan ooit. God sprak tot Adam: "Het is niet

goed dat de mens alleen zij". Hij gaf hem "een hulpe, die als tegen hem over zij". Daarom is het huwelijk een instelling en gave van God.

Maar ook voor het lichaam van Christus, voor Zijn kerk, geldt het: "het is niet goed dat de mens alleen zij". De leden kunnen niet zonder elkaar, hebben elkaar nodig. En soms ben ik bevreesd dat die geest van individualisme niet alleen gezin en maatschappij, maar ook de kerk bedreigt. De kerk in haar zichtbare openbaring, maar ook de levende Kerk, Gods gemeente. Wat is er weinig beoefening van de gemeenschap der heiligen. Soms zo vër van God af levend, kunnen Gods kinderen ook zo gemakkelijk ver van elkaar af leven, of zich zelfs tegen elkaar keren in onbegrip, jaloezie, verdenking en zelfhandhaving. Wat een droevig beeld vertoont Gods Kerk vaak vandaag, in een tijd waarin, meer dan ooit, de hand en de voet elkaar zo nodig hebben.

Hoe werd Jonathan tot een hand of voet voor David in de tijd toen Saul zich tegen hem keerde.

Paulus schreef aan de Romeinen: "Want ik verlang om u te zien, opdat ik u enige geestelijke gave mocht mededelen, teneinde gij versterkt zoudt worden".

Maar we lezen óók van hem, dat toen hij op weg was naar Rome, hij de broeders ontmoette die hem tegemoet gekomen waren tot Appiusmarkt en de drie tabernen. En de Heere gebruikte die ontmoeting: "welke Paulus ziende, dankte hij God en greep moed". Christus zond arbeiders uit in Zijn wijngaard. We lezen in Lukas 10 : 1: "En na dezen stelde de Heere nog andere zeventig, en zond hen heen voor Zijn aangezicht". Ze moeten uitgaan "als lammeren in het midden der wolven". Maar opmerkelijk is, dat de Heere ze zond, "twee en twee, in iedere stad en plaats, daar Hij komen zou".

Nadat de Meester aan het kruis genageld, gestorven en begraven is, zijn de discipelen toch, in al hun ellende en verdriet bij elkaar gekropen. En in de vroege morgen van de dag der opstanding gaan Petrus en Johannes sámen naar het graf waar de Zaligmaker gelegen heeft.

In hun verdriet en gemis hebben de Emmaüsgangers toch elkaars gezelschap niet gemeden. "En het geschiedde terwijl zij samen spraken..."

En wat heeft Thomas zich in grote ellende gebracht, toen hij in moedeloosheid zich aan het gezelschap van de discipelen, daar op die eerste dag der week, onttrok.

Gods Woord zegt: "Twee zijn beter dan een". "Want indien zij vallen, de een richt zijn metgezel op; maar wee

de ene, die gevallen is, want er is geen tweede om hem op te helpen."

De hand en de voet, het oog, het oor, zij hebben elkaar zo hard nodig. De één van Gods kinderen heeft immers goede oren, weet hoe te luisteren. De ander heeft goede ogen, en weet te onderscheiden. Maar gelukkig zijn er ook die "de hand" zijn en struikelenden of neergebogenen zoeken op te richten. Die actief zijn.

Wat een verschil was er toch tussen Martha en Maria. De een, als het vrouwelijk evenbeeld van Petrus, vol activiteit, impulsief en emotioneel. De ander stiller, beschouwend, maar het liefst mediterend, overdenkend, en zittend aan de voeten van haar Meester. Hetzelfde verschil zien we als Lazarus gestorven is. Martha, als ze hoort dat Jezus nabij Bethanië gekomen is, staat op en haast zich om maar spoedig bij Hem te zijn, om daar al haar nood en verdriet voor Hem uit te storten, en haar vragen voor Hém neer te leggen. Maria echter bleef stilletjes in het huis zitten, passief en alleen met haar verdriet. Toch, ze hoorden bij elkaar. De kerk heeft Maria's én Martha's nodig, ook nu.

In één van mijn vorige gemeenten bezocht ik vaak een ouder echtpaar, Zeeuwen van afkomst, en jaren geleden geëmigreerd. Het was vaak goed daar te zijn. Je proefde er de warmte en genegenheid ook voor elkaar. Des te ouder je wordt, des te minder kun je elkaar missen. Zo ervoeren zij het ook.

Beiden waren wat gehandicapt door ouderdomsgebreken. Zij kon maar moeilijk lopen. Hij kon nagenoeg niets meer zien, en moest vaak tastend zijn weg door het huis vinden. Maar ze waren beiden nog zo gelukkig en tevreden met elkaar.

"Ja", zei de blinde man vaak, "mijn vrouw ziet nog goed, zij is 'mijn ogen' voor mij, en ik loop nog goed, ik ben 'haar benen' voor haar." Hij was immers nog heel goed ter been en steunend op haar man ging het lopen nog wel. En zij kon goed de weg zien en haar blinde man leiden. Ze waren werkelijk een hand en een voet voor elkaar.

Totdat ze ziek werd. Het duurde maar kort en toen was haar plaats leeg. De oude man bleef eerst nog wat in hun huisje wonen. Ik zie hem nog zitten, die eerste keer nadat ik hem na het overlijden van zijn vrouw bezocht. Zo verloren, zo hulpeloos en intens ver-

drietig zat hij daar. Tastend zocht hij nog zijn weg door het hem zo bekende huisje. Zolang alles maar op de oude plaats bleef staan ging het. Maar tóch... hij was zijn 'leidsvrouw' kwijt, zijn 'ogen' en zijn leven was ontwricht. Zo goed en zo kwaad als het ging, bleef hij daar nog wat wonen. Er waren zoveel tastbare herinneringen nog van verleden, gelukkiger jaren. Toen ging het niet meer. Kinderen namen hem in, en later in een tehuis kreeg hij de nodige verzorging. Maar "z'n ogen" was hij kwijt, de hulpe als tegenover hem, eens uit de hand van de Heere ontvangen.

Het is maar een illustratie. Toch wel een heel duidelijk voorbeeld van de leden van het lichaam van Christus die elkaar zo nodig hebben. In alle verscheidenheid van gaven en van bedieningen, worden ze allen door één Geest geleid. Ze moeten allen de woestijnreis ervaren. Ze kennen allen dezelfde strijd. Ze dienen dezelfde Koning. Ze zijn toch ook allen op weg naar het Vaderhuis met zijn vele woningen. Al durven ze dit wellicht vaak helemaal niet te zeggen en wordt het ze een steeds groter wonder, als ze toch eens behouden aan land zullen mogen komen.

Paulus greep moed, toen hij de broe-

ders ontmoette op zijn eenzame kruisweg naar Rome. Een klein berichtje, een kort bezoek, of zomaar een paar woorden, in alle eenvoud gesproken, kunnen soms zoveel betekenen. Laten we toch vragen, niet meegesleept te worden door de geest van de tijd, die van het individualisme. Gods kinderen hebben elkaar zo nodig. En geestelijke vriendschapsbanden, door de Heere gelegd, zijn een groot geschenk.

Toch... met z'n allen, ook met elkáár, blijven Gods kinderen maar hulpeloze, arme, behoeftige schepselen. En er zijn kruisen die de deur niet uit gaan. Noden die zo persoonlijk zijn. Verdriet, raadselen die niemand kan oplossen.

Als Hij er toch niet was! De gezegende Koning, Vorst Immanuël. De Vriend Die meer aankleeft dan een broeder. Die Vriend Die te allen tijde liefheeft, Die trouw houdt en nooit laat varen de werken van Zijn handen. Zijn Naam is Jezus. Hij is de hoop, de Rotssteen van een ellendig en arm volk.

Gelukkig, als Hij ook úw Toevlucht mag zijn.

Met hartelijke groeten uit Grand Rapids,

ds. C. Vogelaar.

Naald en draad

Ruim een kwart eeuw geleden schreef ik op verzoek van wijlen ds. A. Vergunst iets over de verhouding van Wet en Evangelie in De Saambinder. Het werden drie artikelen met de titel 'Naald en draad'. Enkele jaren later heb ik in de Goudse Kerkklanken 'Nogmaals naald en draad' geschreven, een serie van opnieuw drie artikelen. Na al die jaren word ik nog steeds op deze artikelen aangesproken en enkelen drongen erop aan om deze artikelen te herhalen. Het onderwerp is nog altijd actueel. Het is de bedoeling dat de zes genoemde artikelen nu, na ruim 25 jaar, in ons kerkelijk blad zullen worden geplaatst. Bij deze herhaling voeg ik in het zesde artikel nog iets toe van Johannes Calvijn.

(1)

Wij komen de uitdrukking 'naald en draad' tegen in een preek van Ralph Erskine over Galaten 2 : 19: 'Want ik ben door de wet der wet gestorven, opdat ik Gode leven zou'. Het betreffende gedeelte laten wij hier in zijn geheel volgen.

'Het vierde dat voorgesteld was, raakt het middel van dit sterven. Het middel van dit sterven is de wet: "Want ik ben door de wet der wet gestorven". Men mocht vragen: hoe kan dit zijn, aange-

zien de wet geen oorzaak van iets goeds kan zijn in ons, omdat zij de bediening des doods en der verdoemenis is (2 Kor. 3 : 7-9)? Ik antwoord: alhoewel de wet de oorzaak niet is van dit sterven aan de wet en dus ook niet aan de zonde, nochtans geeft de wet een aanleidende gelegenheid daartoe: want zij beschuldigt, verschrikt en veroordeelt ons en daardoor worden wij genoodzaakt en gedrongen om tot Christus de toevlucht te nemen, Die de ware oorzaak is dat wij aan de wet

en aan de zonde sterven; even gelijk de naald vooruit gaat en de draad onder het naaien na zich trekt, alzo gaat de naald van de wet ook vooruit en baant de weg voor de genade van het Evangelie, opdat hetzelfde volgen mag en plaats neme in het hart. Aan de wet gestorven en Christus getrouwd te zijn, dat is in de zin van de Heilige Schrift een en hetzelfde; zodat aan de wet gestorven te zijn door de wet, is: door middel van de wet geleid te worden tot Christus, om door Hem gerechtvaardigd te worden, zonder de werken der wet. Aldus is de wet onze tuchtmeester geweest tot Christus, opdat wij uit het geloof zouden gerechtvaardigd worden (Gal. 3 : 24).'

Daarna gaat Erskine dan aangeven op welke wijze de zondaar door de wet vernederd wordt en als een verloren zondaar voor God de noodzakelijkheid van een Zaligmaker leert kennen. Naald en draad: Wet en Evangelie! Het beeld is duidelijk. De draad gaat nooit door de stof tenzij de naald vooruit gaat. Zij horen ook bij elkaar. Indien alleen de naald gebruikt wordt, krijgt men een gat, meer niet. Indien dan ook alleen de wet gepreekt wordt en geen evangelieverkondiging zou volgen, dan zou die prediking tot wanhoop leiden. Andersom, indien men het Evangelie verkondigt, al zou dit nog zo hartelijk en lieflijk klinken, het heeft geen ingang in het hart tenzij de wet vooraf is gegaan. Naald en draad.

Deze volgorde van Wet en Evangelie vinden wij steeds bij de profeten in het Oude Testament (Hos. 5 : 15); bij de prediking van Johannes de Doper (Matth. 3), bij de prediking van Christus Zelf (Matth. 4 : 17 en Matth. 5 de bergrede) en bij de apostelen (Hand. 10 : 42, 43 en Hand. 17 : 30, 31). Treffend schrijft Ursinus daarover in zijn *Schatboek* als uitlegging van het bekende antwoord: ellende, verlossing en dankbaarheid: 'Want de mensen zijn geen bekwame toehoorders van het Evangelie tenzij dat zij hun zonden en ellende bekennen. Want door de verkondiging van de wet, uit welke de ellende bekend wordt, moet de verkondiging van het Evangelie voorbereid worden, anders zouden de mensen tot een zorgeloosheid gebracht worden en alle troost zou onzeker wesen, aangezien een vaste troost met vleeselijke zorgeloosheid niet kan bestaan. Daarom moet men met de verkondiging der wet beginnen, gelijk wij

zien dat de profeten en apostelen gedaan hebben, opdat de mensen afgebracht werden van de waan van hun eigen rechtvaardigheid en alzo tot ware bekering worden voorbereid. Hetwelk zo het niet geschiedt, zo worden zij door de verkondiging van de genade zorgelozer en hardnekkiger en alzo worden de paalen voor de zwijnen gestrooid.'

Nu wordt wel eens opgemerkt, dat de Catechismus bij Zondag 1 begint, waar over de troost gesproken wordt van Christus' eigendom te zijn en dan wordt er gevraagd: hoeveel stukken zijn u nodig te weten, opdat gij *in* deze troost zalig leven en sterven moogt? Men zegt dan, dat niet gevraagd wordt: hoe kom ik *tot* die troost, want die troost is er, daar begint Zondag 1 immers mee en ik ben het eigendom van Christus. De vraag is alleen: hoe leef ik in en uit die troost? Deze gedachtegang is echter tegen de uitleg van Ursinus zelf. Hij schrijft bij Zondag 1: 'Zulke leringen en wetenschappen (nl. de christelijke religie) worden

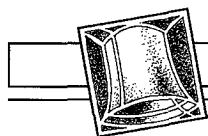
allerbekwaamst voorgesteld in zodanige orden dat eerst aangewezen wordt het *einde* (= doel), waartoe zulke leer geleerd wordt en daarna voorgesteld de *middelen*, om tot zulk een doel te geraken.

Dezelfde orde wordt ook gehouden in deze Catechismus in dewelke terstond in de aanvang in de eerste Zondag deze twee dingen worden voorgesteld en verklaard: 1. het doel der christelijke religie, en 2. de middelen nodig om tot dat doel te komen; die daarna verder door de gehele Catechismus breder verklaard worden.' Mij dunkt, dit is duidelijk genoeg. En moeten wij, om het eigendom van Christus te worden, eerst niet van dood levend worden gemaakt door de Heilige Geest? Dat leerde Christus toch Nicodemus. En eens sprak de Heere deze treffende woorden: 'De Geest is het, Die levend maakt, het vlees is niet nut.'

(Wordt vervolgd)

Middelburg-Zuid,

ds. M.J. van Gelder.

KERKNIEUWS

Beroepen:

te Drachten en te Enkhuizen: ds. A.J. Gunst te Benthuizen.

te Katwijk aan Zee: ds. M. Karens te Werkendam;

te Kruiningen: ds. G.J.N. Moens te Goes.

Bedankt:

voor Emmeloord en te Wageningen: ds. M. Karens te Werkendam;

voor De Valk Wekerom: ds. A.H. Verhoef te St. Catharines (Ontario), Canada.

WIJZIGING

KERKELIJK JAARBOEK

Gemeente Vlaardingen

Regeling preekbeurten vanaf heden door: J.A. Don, Hartmansstraat 67, 3135 PK Vlaardingen. Tel. 010-4352090.

AFSCHEID

DS. C.A. VAN DIEREN

Op 14 januari 2001 nam ds. C.A. van Dieren afscheid van de Gereformeerde Gemeente te Stolwijk, in verband met het aannemen van het be-

roep van de gemeente Rijssen-Noord. Vanaf 1988 mocht hij de gemeente dienen.

Op zondagavond 14 januari ging ds. Van Dieren voor het laatst als eigen herder en leraar voor in de gemeente. De schriftlezing voor deze avond was uit Hebréeën 13. Naar aanleiding van de tekst voor deze avond, Ruth 2 : 8 en 9, sprak dominee over de zorg van Boaz voor de akker. Hij stond stil bij de liefdevolle aanspraak, de liefdevolle vermaning en de liefdevolle beloften van Boaz aan Ruth.

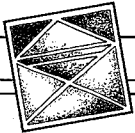
Boaz heeft zijn knechten gebruikt om Ruth te onderhouden. Als de Heere zo een knecht gebruikt, zal dat een band geven. Dat maakt het gemis te groter als Hij een knecht weer wegneemt.

Als de Heere dan nu Zijn knecht wegneemt om hem arbeid te geven op een ander gedeelte van de akker, zal er gemis en verdriet zijn. Maar ondanks dat de Heere veel wegneemt, laat Hij ons meer. Zijn Woord blijft. En dan kan de Heere ook door de leedsdiensten op die akker hongere zielen teerkost geven.

Aan het einde van de dienst werd de dominee door de gemeente toegezou-

gen Psalm 121 : 4. Daarna legde hij voor de laatste maal als eigen herder en leraar de zegen op de gemeente. Op zaterdagmiddag 13 januari vond er een afscheidsbijeenkomst plaats in ons kerkgebouw, waarbij zowel de gemeente als vele genodigden aanwezig waren. De bijeenkomst werd geopend door ouderling Weerheim. Daarna sprak ds. A.J. Gunst namens de classis Gouda en de Particuliere Synode Noord-West. Hij sprak daarbij zijn dank uit voor het vele werk dat ds. Van Dieren in al die jaren had mogen

verrichten in de classis. Vervolgens sprak ouderling Madern namens kerkenraad en gemeente hartelijke woorden tot dominee en zijn gezin, waarbij gewezen mocht worden op de band die gelegd was. Tenslotte sprak ds. Van Dieren een afscheidswoord tot de gemeente. Ds. Gunst eindigde de bijeenkomst met gebed. Daarna maakten velen gebruik van de mogelijkheid om in Rehoboth persoonlijk afscheid te nemen van de dominee en zijn gezin.
De kerkenraad.

BERICHTEN

DISTRICTSBIJEENKOMST +16 LEERDAM

Op D.V. 17 maart 2001 zal de vierde districtsavond van dit seizoen in onze regio worden gehouden. Ds. C. Sonneveld hoopt te spreken over het onderwerp: "Gods leiding in jouw leven". De bijeenkomst wordt gehouden in het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente te Leerdam aan de Prins Mauritsstraat. De avond begint om 19.30 uur.

THEMA-AVOND CONTACT COMMISSIE VERZORGENDE BEROEPEN uitgaande van de Gereformeerde Gemeente te Dordrecht

Op D.V. 22 maart 2001 over 'Mantelzorg'. Inleider: A.J. de Kok, werkzaam als sociaal psychiatrisch verpleegkundige bij Eleos te Dordrecht. Mantelzorg, zorg die je past als een mantel, die je beschermt. Veel mensen hebben als het ware een natuurlijke mantel, gevormd door familie en vrienden. Er zijn echter ook mensen die geen familie hebben of weinig contacten. Men kan het ook moeilijk vinden contact te leggen. Dhr. De Kok ontmoet deze mensen in zijn werk en wil met ons van gedachten wisselen over de mogelijkheden die er zijn om mantelzorg te bieden aan onze naaste.

Deze bijeenkomst is bedoeld voor werkers in een verzorgend beroep, maar een ieder die geïnteresseerd is, is welkom. Wij nodigen u uit deze bijeenkomst bij te wonen in een van de zalen van de Julianakerk te Dordrecht, hoek Krispijnseweg/Mauritsweg. Vanaf 19.15 uur is er koffie en om 19.30 uur willen we de avond beginnen. Wilt u, wil jij er meer van weten? Bel naar een van de voorzitters. John van Meeuwen, 078-6182874 of Piet Wagenaar, 078-6412205.

KONINKLIJKE ONDERSCHIEDING

Op 16 februari jl. ontving de heer M.A.P.

Voorbergen, ouderling in de gemeente Woerden, een koninklijke onderscheiding in het bijzonder wegens zijn inzet in het bestuur van de reformatorische basisschool in Woerden, de Jan de Bakkerschool. In dit bestuur mocht hij vele jaren zitting hebben ondermeer als secretaris en later als voorzitter. Daarnaast viel hem de onderscheiding onder andere ten deel wegens het kerkelijke ambt dat hij mocht en nog mag uitoefenen.

De burgemeester van Woerden, drs. H.A. van Zwieten spelde hem tijdens een afscheidsbijeenkomst van de Jan de Bakkerschool de versierselen op die behoren bij het lidmaatschap van de Orde van Oranje Nassau. Wij wensen onze medebroeder en zijn vrouw de zegen des Heeren toe. Zoals broeder Voorbergen in zijn dankwoord aangaf is het geen prestatie in eigen kracht maar was het de Heere Die lust en krachten schonk. Hem daarom alleen de eer.

Tevens willen wij broeder Voorbergen van harte feliciteren met deze koninklijke onderscheiding. De Heere geve genade om deze met ere te mogen dragen. Groter en heerlijker nog dan elke aardse onderscheiding is die van Gods opzoekende zondaarsliefde in Christus. De Heere doe daar rijkelijk in delen en geve alles wat nodig is in de taken die nog vervuld mogen worden.

Namens kerkenraad en gemeente,
ds. W. Harinck.

CURSUS GODSDIENST ONDERWIJS OPWEKKING TOT AANMELDING

Hierbij wekken we op tot aanmelding voor het volgen van de cursussen van het C.G.O. Die cursussen zijn noodzakelijk en profijtelijk. Meer dan vijftientig jaar mag de cursus nu al bestaan. Vele ambtsdragers hebben, bij de grote belasting van het ambtelijk werk en hun dagelijks werk, de cursus gevolgd.

We zouden zo graag zien dat ook andere ambtsbroeders ervan gebruik maken. Broeders, zeker in de tijd waarin zoveel

geesten uitgaan, die niet uit God zijn, is deze toerusting zo nodig. Meldt u daarom aan voor het komende cursusjaar. Laat het in de noodzakelijkheid om de Schriften te onderzoeken, toch niet aan tijd ontbreken. De opleiding is destijds juist om onze ambtsdragers te kunnen onderwijzen opgezet. Veracht de middelen, die de HEERE ons toeschikt niet. Opdat de HEERE u in uw ambtelijk werk middelkerwijs mocht zegenen; Zijn gunst ook over de toerusting wilde gebieden.

Voor de leerkrachten kan de opleiding aan de cursus godsdienstonderwijs noodzakelijk en nuttig zijn, zeker voor het voortgezet onderwijs. Daarom heeft de Generale Synode van 1998 een schrijven gericht aan alle kerkenraden. Hier wordt gewezen op de mogelijkheid, om een beperkte B-cursus te volgen, speciaal ten behoeve van de leerkrachten. Ik citeer wat in deze brief door de Synode verwoord is. "Het blijkt van groot belang, dat leerkrachten een goede kennis hebben van de gereformeerde leer, de kerkgeschiedenis en de principiële uitgangspunten voor de opvoeding. Omdat er begrip is voor de vele tijd die er gevraagd wordt voor de bijscholing van de leerkrachten is er de mogelijkheid van deze speciale cursus. Wij hopen dat de leerkrachten overtuigd van de noodzakelijke toerusting zich in grote getale zullen aanmelden. Maar dat ook de kerkenraden de leerkrachten stimuleren om deze cursus te volgen. Het is een goede zaak als de leerkrachten ook op de huisbezoeken hier door de broeders op worden aangesproken."

In het bijzonder willen wij onze jonge mensen er op wijzen, dat een goede toerusting uit het Woord van God en de belijdenis van het allergrootste belang is. Meld je voor het komende cursusseizoen aan voor een van de opleidingen. Vooral onze jonge mensen, die de belijdeniscatechisatie hebben gevolgd. Wat een voorrecht dat de Heere deze mogelijkheden biedt. Vooral in de bange dagen, die wij beleven, waarin er zoveel wind van leer is. Mijn volk gaat verloren omdat het geen kennis heeft, zo klaagt de Heere over Zijn oude bondsvolk. Moet dat ook in onze dagen niet de klacht zijn, er is zoveel onkunde aangaande God en Goddelijke zaken. Maar er is helaas ook zo weinig lust tot het onderzoek van Gods Woord en onze oud-vaders.

Van harte willen wij de opleidingen van de C.G.O. bij u/jullie aanbevelen. Denk aan de indringende vermaning van de Koning van Zijn Kerk: "Onderzoek de Schriften, want gij meent in dezelve het eeuwige leven te hebben; en die zijn het, die van Mij getuigen".

Verder wil ik u verwijzen naar de informatie hieronder.

Geldermalsen, ds. J.W. Verweij.

In de komende maanden worden in de verschillende cursusplaatsen weer de ge-

bruikelijke open dagen gehouden. Voor belanghebbenden vermelden we die data en plaatsen hieronder.

Donderdagavond 15 maart te Gouda, in het Driestar College, Gebouw B, Ronsseplein 1. Aanvang 19.15 uur.

Zaterdag 17 maart te Rijssen, Zuiderkerk, Opstallstraat 2. Aanvang 's morgens 8.30 uur.

Zaterdag 24 maart te Dordrecht, Wartburg College, locatie Marnix, Maria Montessorilaan 3. Aanvang 's morgens 8.30 uur.

Zaterdag 31 maart te Amersfoort, Van Lodenstein College, Utrechtseweg 228. Aanvang 's morgens 8.30 uur.

Zaterdag 21 april te Goes, Calvijn College, Klein Frankrijk 19. Aanvang 's morgens 8.30 uur.

De C.G.O. heeft het volgende cursusaanbod:

De A-cursus is een twee-jarige cursus, die zeer geschikt is als vervolg op de belijdeniscatechisatie. De B-cursus is een tweejarige vervolgcursus. Deze is ook zeer aan te bevelen voor onderwijzend personeel, om de kennis die zij meegekregen hebben van de Pabo bij te houden en te verdiepen. Onderwijzend personeel mag eventueel alleen de lessen dogmatiek en ethiek volgen.

De A- en de B-cursussen worden gehouden in de volgende plaatsen: Amersfoort, Dordrecht, Goes, Rijssen (op zaterdagmorgen, eenmaal in de veertien dagen), in Gouda (elke week op donderdagavond).

De C-cursus geeft praktische toerusting voor catechese, zondagsschool, evangelisatie en het leiding geven aan het verenigingsleven. Reeds hebben vele ambtsdragers die catechisatie moeten geven met tevredenheid deze cursus gevolgd. De C-cursus omvat 12 avonden en wordt meestal in Gouda gegeven. Zijn er echter minimaal 15 gegadigden in één van de bovengenoemde plaatsen, dan kan de cursus ook daar gegeven worden.

De D-cursus is een cursus zonder huiswerk en omvat 12 avonden; er worden actuele onderwerpen behandeld. De D-cursus wordt gegeven in de volgende plaatsen (mits het aantal deelnemers minimaal 15 is): *Veenendaal en Gouda*. Tijdens de voorlichtingsbijeenkomsten worden de programma's van de D-cursussen bekend gemaakt.

De E-cursus is een vierjarige opleiding theologie. Men kan een door de overheid erkende tweede-graads bevoegdheid godsdienstonderwijs behalen. Men kan ook de algemene variant volgen en een getuigschrift tweede-graads theologie behalen.

Het eerste jaar is een z.g. propedeuse, waaraan ook een kleine stage is verbonden. Na het eerste jaar moet de cursist be-

palen welke variant hij (zij) wil volgen.

De voorlichtingsavond voor de E-cursus wordt gehouden in het Driestar College te Gouda, Ronsseplein 1, op D.V. woensdagavond 9 mei, aanvang 19.15 uur.

De P-cursus omvat 9 avonden. Hier worden onderwerpen van opvoedkundige aard behandeld. Vele jonge vaders en moeders hebben deze cursus al gevolgd. Bij voldoende deelname (minimaal 15 per plaats) wordt deze cursus gegeven in: *Veenendaal, Gouda, Nunspeet en Dirksland*.

De opwekking tot aanmelding, hier boven vermeld, moge voor velen een stimulans zijn een van de voorlichtingsbijeenkomsten te bezoeken!

Laten we vooral in deze tijd, waarin velen er niet meer aan toe komen om bezig te zijn met wezenlijke zaken, juist tijd vrijmaken om één van de bovenstaande cursussen te volgen, om ons als het ware tot bezinning te verplichten!

Zelfs is er een mogelijkheid voor hen die daartoe de capaciteiten hebben om de cursussen Grieks en Hebreeuws te volgen, die beide in Gouda worden gegeven.

Vraag kennissen en vrienden die de cursus reeds bezochten of bezocht hebben, wat hun ervaring is!

Aanmeldingformulieren voor alle cursussen kunnen worden aangevraagd bij de heer A.W. Burghout, Zijpestraat 26, 4675 CV te St. Philipsland; tel. 0167 - 573118.

Inlichtingen kunnen ook verstrekt worden door de rector: J. de Jager, tel. 033 - 2772581.

0800-0222334

uisterlijn

telefonische dienstverlening Gereformeerde Gemeente

Heb je niemand???

Voor jongeren en ouderen een horend oor!!!

U kunt ons bellen:

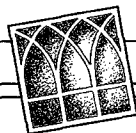
- op maandag-, donderdag- en vrijdagavond van 19.00 - 22.30 uur;
- op dinsdagmorgen van 09.00 - 12.00 uur;
- op woensdag- en zaterdagmiddag van 13.30 - 17.00 uur.

Uit het evenwicht raken. Dat kan ons allemaal overkomen. Soms is het dan nodig om tijdelijk in een andere omgeving te verblijven. Een plekje te hebben, waar je weer tot jezelf kunt komen.

Stichting OnderDak beschikt te Hendrik Ido Ambacht over een compleet ingericht woonhuis. Dat huis heeft, naast een gezamenlijke keuken en woonkamer, acht ingerichte eenpersoonskamers voor tijdelijke bewoning. Leden en doopleden van onze gemeenten, van 18 jaar en ouder, kunnen op deze voorziening een beroep doen. Vanzelfsprekend is uw privacy gewaarborgd.

Inlichtingen: telefoon 078-684 90 77.
U kunt ook de folder 'Rustpunt' aanvragen.

PREDIKBEURTEN

ZONDAG 11 MAART 2001

Aagtekerke 9.30 en 14.30 en 19.00 uur leesdienst; Aalburg 9.30 en 18.00 uur ds. de Pater; Aalst 14.30 uur dhr. Brugge; Alblasserdam 9.30 en 16.30 uur ds. B. v/d Heiden; Almelo 10.00 en 18.30 uur dhr. Hoogerland; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. Visscher; Apeldoorn 10.00 uur (H.A.) en 17.00 uur ds. v/d Net; Arnhem 10.00 uur leesdienst en 18.00 uur ds. Kattenberg; Barneveld 9.30 en 19.00 uur leesdienst; Benthuizen 9.30 en 18.00 uur ds. Gunst; Berkenwoude 19.00 uur ds. Clements; Bodegraven 10.00 (H.A.) en 18.30 uur ds. Bac; Boskoop 18.30 uur ds. Baan; Capelle a/d IJssel-West 10.00 en 17.00 uur ds. Moerkerken; Delft 16.30 uur ds. Paul; Deventer 18.30 uur ds. Kleppe; Dirksland 10.00 en 18.00 uur ds. den Boer; Doetinchem 9.30 en 15.00 uur ds. Driessen; Dordrecht 10.00 uur (H.A.) en 17.00 uur ds. P. Mulder; Emmeloord 19.00 uur ds. Vreugdenhil; Enkhuizen 19.00 uur dhr. van Boven; Enschede 15.00

uur ds. van Dieren; Enter 9.30 uur (H.A.) en 15.00 uur ds. Kattenberg; Ermelo 9.30 en 18.30 uur ds. L. Blok; Genemuiden 9.30 en 15.30 uur ds. Melis; Goes 9.30 en 18.00 uur ds. Moens en 14.00 uur leesdienst; Gorinchem 10.00 en 16.00 uur ds. Golverdingen; Gouda 9.30 en 16.30 uur ds. Clements; 's-Gravenpolder 9.30 en 18.00 uur (H.D.) ds. Schipper en 14.00 uur leesdienst; Groningen 10.00 en 16.00 uur ds. Vreugdenhil; Hardinxveld-Giesendam 9.30 en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Hendrik Ido Ambacht 10.00 en 16.30 uur ds. Boogaard; Kampen 14.30 uur ds. L. Blok; Kapelle-Biezelingse 9.30 uur (H.A.) en 18.00 uur (H.D.) ds. Hofman; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur ds. de Wit; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. P. Blok; Krimpen a/d IJssel 10.00 en 16.30 uur ds. Schot; Leiderdorp 10.00 en 16.30 uur ds. Silfhout; Lelystad 15.30 uur ds. Meeuse; Lemmer 9.30 en 19.00 uur dhr. Verschuure; Lisse 10.00 en 16.00 uur ds. Baan; Meeuwen 14.30 uur ds. M. Karens;

Meliskerke 14.30 uur ds. Tanis en 19.00 uur ds. A.B. v/d Heiden; Middelburg-Centrum 9.30 en 18.30 uur ds. Tanis en 14.00 uur leesdienst; Middelburg-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. van Gelder en 14.30 uur leesdienst; Middelharnis 9.30 en 18.00 uur ds. J. Karels; Moerkapelle 9.30 uur (doventolk) en 18.30 uur ds. Zippro; Nieuw-Beijerland 9.30 en 18.00 uur leesdienst; Nieuwdorp 14.00 uur ds. Schipper; Nijkerk 9.30 en 18.30 uur ds. Beens; Nunspeet 11.30 en 19.00 uur ds. Meeuse (Ned. Herv. kerk Doornspijk); Oostburg 10.00 en 19.00 uur ds. C. Harinck; Oosterend-Texel 10.00 en 16.00 uur ds. van Dijk; Oostkapelle 9.30 en 15.00 uur ds. A.B. v/d Heiden; Opheusden 10.00 en 18.30 uur ds. J. Karens; Oudemirdum 14.30 uur dhr. Verschuure; Poederloijen 9.30 en 18.30 uur dhr. Brugge; Poortugaal 9.30 en 16.30 uur ds. Mijnders; Puttershoek 10.00 en 16.30 uur ds. F. Harinck; Rhenen 19.00 uur ds. Sonneveld; Ridderkerk 9.30 en 17.00 uur ds. van Aalst; Ridderkerk-Slikkerveer 15.00 uur ds. W.J. Karels; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur ds. van Dieren en 14.30 uur leesdienst; Rijssen-West 9.30 uur ds. Mol en 15.00 uur ds. Schreuder; Rijssen-Zuid 9.30 en 18.30 uur (H.D.) ds. Schreuder en 14.30 uur leesdienst; Rilland-Bath 14.30 uur ds. de Jongste; Rotterdam-Alexanderpolder 19.00 uur ds. Silfhout; Rotterdam-Centrum 19.00 uur ds. Golverdingen; Rotterdam-Zuid 10.00 en 16.00 uur ds. Baaijens; Rotterdam-Zuidwijk 19.00 uur ds. Schot; Scherpenzeel 10.00 en 18.30 uur ds. F. Mulder; Scheveningen 10.00 uur ds. Paul en 19.00 uur dhr. Tuinier; Soest 9.30 uur ds. Kleppe en 19.00 uur ds. Visscher; Terneuzen 10.00 uur leesdienst en 15.30 uur ds. C. Harinck; Terwolde-De Vecht 9.00 uur ds. Meeuse en 14.30 uur ds. v/d Net; Tholen 10.00 en 18.30 uur ds. de Jongste en 14.30 uur leesdienst; Tricht-Geldermalsen 10.00 en 18.30 uur ds. Verweij; Uddel 10.00 en 18.30 uur ds. Mouw; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. van Krimpen; Utrecht 14.30 uur ds. Verweij; Veenendaal 9.30 en 17.00 uur ds. Sonneveld; Vlissingen 15.00 uur ds. van Gelder; Waarde 9.30 en 14.00 en 18.00 uur leesdienst; Waardenburg 10.00 en 18.30 uur ds. Mondria; Werkendam 10.00 en 18.00 uur ds. M. Karens; Westkapelle 14.30 uur ds. Neele; Wierden 15.00 uur dhr. Hoogerland; Woerden 10.00 uur (H.A.) en 18.30 uur ds. W. Harinck; Yerseke 9.30 en 14.00 en 18.00 uur ds. Hogchem; Zeist 10.00 en 18.30 uur ds. van Eckeveld; Zwijndrecht 9.30 en 16.30 uur ds. Vermeij;

DINSDAG 13 MAART 2001

Dirksland 19.30 uur ds. den Boer (bijbel-lesing); Eindhoven 19.30 uur ds. Sonneveld; Naaldwijk 19.45 uur ds. Mondria; Zaandam 19.30 uur ds. Baan.

WOENSDAG 14 MAART 2001 (BIDDAG)

Aagtekerke 9.30 en 14.30 en 19.00 uur ds. Neele; Aalburg 9.30 en 15.00 en 19.30

uur ds. de Pater; Alblasterdam 14.30 en 19.30 uur ds. B. v/d Heiden; Amersfoort 14.30 en 19.30 uur ds. Visscher; Apeldoorn 15.00 en 19.30 uur ds. v/d Net; Arnhem 14.30 en 19.30 uur ds. Kattenberg; Barneveld 9.30 en 14.00 en 19.30 uur ds. Hogchem; Beekbergen 14.30 uur ds. Schreuder; Benthuizen 9.30 en 16.30 uur ds. Gunst; Berkenwoude 9.45 uur ds. Visscher en 19.30 uur ds. Baaijens; Bodegraven 10.00 en 19.00 uur ds. Bac en 14.30 uur ds. W. Harinck; Borssele 14.00 uur leesdienst en 18.00 uur dhr. Brugge; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 en 15.00 uur ds. Paul en 19.45 uur ds. Baan; Capelle a/d IJssel-West 9.30 uur ds. W.J. Karels en 14.30 en 19.45 uur ds. Moerkerken; Dordrecht 10.00 en 15.00 en 19.45 uur ds. P. Mulder; Emmeloord 9.30 uur ds. L. Blok; Enter 9.30 uur ds. v/d Net en 19.30 uur leesdienst; Ermelo 14.30 en 19.30 uur ds. L. Blok; Genemuiden 9.30 en 19.30 uur ds. Melis; Goes 9.30 en 14.00 en 18.00 uur ds. Moens; Gorinchem 15.00 en 19.30 uur ds. Golverdingen; Gouda 15.00 en 19.30 uur ds. Clements; 's-Gravenpolder 9.30 en 14.00 en 18.00 uur ds. Schipper; Groningen 14.30 en 20.00 uur ds. Vreugdenhil; Hardinxveld-Giessendam 14.30 en 19.30 uur ds. W.J. Karels; Hendrik Ido Ambacht 10.00 en 15.00 en 19.30 uur ds. Silfhout; Kampen 9.30 uur ds. Mondria en 19.30 uur ds. Meeuse; Kapelle-Biezeling 9.30 uur leesdienst en 18.30 uur ds. de Jongste en 14.00 uur ds. Hofman; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.30 uur ds. P. Blok; Krabbedijke 9.30 en 18.30 uur dhr. van Boven en 14.30 uur leesdienst; Krimpen a/d IJssel 9.30 en 15.00 en 19.30 uur ds. Schot; Kruijningen 9.30 en 18.00 uur ds. den Boer en 14.00 uur leesdienst; Leiderdorp 14.30 en 19.30 uur ds. Boogaard; Lemmer 10.00 uur ds. Vreugdenhil en 19.00 uur leesdienst; Lisse 10.00 en 16.00 uur ds. Baan; Marknesse 9.30 en 14.30 uur ds. van Krimpen; Meliskerke 9.30 en 19.00 uur dhr. Tuinier; Middelburg-Centrum 9.30 en 19.00 uur (H.D.) ds. Tanis en 14.00 uur ds. A.B. v/d Heiden; Middelburg-Zuid 9.30 en 19.00 uur ds. van Gelder en 14.00 uur leesdienst; Moerkapelle

14.30 en 19.00 uur (doventolk) ds. Zippro; Nieuw-Beijerland 9.30 en 15.00 en 19.30 uur ds. de Wit; Nieuwdorp 14.00 uur dhr. Brugge; Oosterland 10.00, 14.30 en 18.30 uur ds. J. Karels; Oosterend-Texel 15.00 en 19.30 uur ds. van Dijk; Oostkapelle 9.30 en 19.30 uur ds. A.B. v/d Heiden en 14.30 uur ds. Tanis; Opheusden 10.00 en 19.00 uur ds. J. Karens; Rhenen 14.30 uur ds. F. Mulder en 19.30 uur ds. Sonneveld; Ridderkerk 9.30 en 17.00 uur ds. van Aalst; Rijssen-Noord 9.30 en 19.30 uur ds. van Dieren; Rijssen-West 9.30 uur ds. Verweij en 19.30 uur ds. Mol; Rijssen-Zuid 9.30 en 19.30 uur ds. Schreuder; Rilland-Bath 9.30 en 18.30 uur ds. F. Harinck en 14.00 uur dhr. van Boven; Scherpenzeel 10.00 en 19.00 uur ds. F. Mulder; Terwolde-De Vecht 9.30 uur ds. Driessen en 19.30 uur leesdienst; Tricht-Geldermalsen 14.30 en 19.30 uur ds. Verweij; Uddel 10.00 en 19.30 uur ds. Mouw; Veenendaal 9.30 en 17.00 uur ds. Sonneveld; Vlissingen 9.30 en 16.00 uur ds. C. Harinck; Waarde 9.30 en 18.30 uur ds. Hofman; Waardenburg 14.30 en 19.30 uur ds. Mondria; Wageningen 14.30 en 19.30 uur dhr. Hoogerland; Wemeldinge 10.00 uur dhr. Verschuure; Werkendam 10.00 en 15.00 uur (H.D.) en 19.30 uur ds. M. Karens; Westkapelle 18.30 uur ds. C. Harinck; Woerden 10.00 en 19.30 uur ds. W. Harinck en 14.30 uur ds. Bac; Wolphaartsdijk 18.00 uur dhr. Verschuure; Yerseke 9.30 en 18.00 uur ds. Mijnders en 14.00 uur leesdienst; Zeist 10.00 en 19.30 uur ds. van Eckeveld; Zwijndrecht 14.30 en 19.30 uur ds. Vermeij; Zwolle 9.30 uur dhr. Hoogerland en 19.30 uur ds. Kleppe.

DONDERDAG 15 MAART 2001

Amsterdam-Noord (Melkweg 16) 19.30 uur ds. L. Blok; Oostvoorne 19.30 uur ds. Baan; Puttershoek 19.30 uur ds. Beens; Rotterdam-Zuid 19.45 uur ds. de Pater; Stad a/h Haringvliet 19.30 uur ds. Schipper.

VRIJDAG 16 MAART 2001

Den Helder 15.00 en 19.00 uur ds. van Dijk (biddag); Deventer 19.30 uur ds. Kattenberg (bidstond); Klaaswaal 14.30 uur ds. Silfhout (huw. bev.).

ADVERTENTIES

Mattheüs 25 : 23

Met droefheid en verslagenheid deelt de kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente te Kootwijkerbroek mee, dat de Heere, na een kortstondig ziekbed, in de hope des eeuwigen levens, uit haar midden heeft weggenomen

CORNELIS VAN VLIET

op de leeftijd van 74 jaar.

In alle getrouwheid heeft hij vanaf 1993 de gemeente als ouderling gediend. De Heere ondersteune zijn bedroefde weduwe.

Namens de kerkenraad:
ds. P. Blok, preses
H. Brons, scriba

Kootwijkerbroek, 2 maart 2001

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN

Alkmaar: Evangelist L. Versteeg; diensten iedere zondag om 10.00 en 17.00 uur. Kerkgebouw "t Wuiver 2-a", Oudorp NH, gem. Alkmaar.

Amsterdam: Evangelist G. Baan; "Bij Simon de Looier", Looiersgracht 70; diensten iedere zondag om 10.30 uur.

Emmen: Evangelist C. van Drunen; diensten iedere zondag om 9.30 en 15.30 uur. Kerkgebouw Prinsesselaan 6^t, Emmen.

Leeuwarden: Evangelist G. van de Breevaart; diensten iedere zondag om 9.30 en 16.00 uur in de kerk van de Zevende Dags Adventisten, Eeskwerd 1.

Merksem: Evangelist J. Witte; Prot. Kerk, Oude Barrelei 64; diensten iedere zondag om 10.00 en 17.00 uur.

Tilburg: Evangelist H.J. v.d. Boogaart; Offenbachstraat 105-107; diensten iedere zondag om 10.00 en 18.30 uur. Bijbelstudie: iedere woensdagavond om 20.00 uur.

ADVERTENTIES

BOEKENBEURS TE VEENENDAAL

D.V. zaterdag 17 maart 2e-hands boekenbeurs in het Ichthuscollege, aan de Vondellaan 4. Van 10 tot 16 uur. U kunt ook terecht voor de verkoop van uw **GOEDE** 2e-hands boeken.

Info: J. Droppert 055-5226789

Te huur in Stolwijk: 5 kamers voor *Pabo-studentes*, met gezamenlijk gebruik van grote woonkamer en keuken. Inl. tel. 0182 - 341785.

CANADA BEZOEKERS.

Wij hebben twee bej. woningen te huur in het bej. teh. van de Ger. Gem. te Norwich, Ont.
Inl. tel. 001-519-863-2574.

't HUYGENSHUIJS

voor *Restauratie en Verkoop van*

Antieke Klokken

Havenstraat 22a 3441 BJ Woerden
tel.: 0348 - 689100 wo. t/m za. geopend

Begrafenisonderneming

Voor uitvaartzorg in :

- ◆ Scherpenzeel
- ◆ De Valk-Wekerom
- ◆ Barneveld
- ◆ Amersfoort
- ◆ Veenendaal
- ◆ Renswoude
- ◆ Kootwijkerbroek
- ◆ Woudenberg

Geen crematies

Prinsenlaan 30

3925 BM Scherpenzeel

Tel. 033 277 0555

De kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente te Krabbendijke geeft met droefheid kennis van het overlijden van haar oud-diaken

JAN VAN KOEVERINGE

op de leeftijd van 66 jaar.

Hij heeft de gemeente gedurende een 8-tal jaren in getrouwheid mogen dienen.

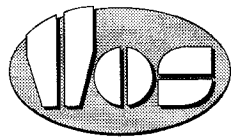
De Heere trooste zijn vrouw, kinderen, kleinkinderen en verdere familie en heilige deze roepstem aan ons aller hart.

Namens de kerkenraad:

J.A. Bliëk, preses

J.P. Hage, scriba

Verkoop t.b.v. kerkbouw Rijssen-West. De *cassettebandjes* van de *bevestigings- en intrededienst* van ds. A. Schreuder te Rijssen-Z. zijn vanaf maandag 12 maart te bestellen bij dhr. J. Beldman, Polhoek 8 te Rijssen. Tel.: 0548 - 515444.

Vertrouwd verzorgd

Begrafenisverzorging Vos

Onze contactpersonen:

De heer G. van den Berg
tel. (0341) 25 38 13
De heer W. Vos
tel. (0342) 44 17 26

- verzorgt begravenissen in alle plaatsen op de Veluwe en aangrenzende gebieden
- staat u terzijde met vertrouwde zorg en aandacht, ongeacht bij welk begrafenisonderzoek u bent aangesloten
- is dag en nacht te ontbieden en altijd bereikbaar
- houdt rekening met uw persoonlijke wensen
- verzorgt geen crematies

Begrafenisverzorging Vos Aardhuisweg 74, 3888 MG Uddel
Telefoon (0577) 40 16 89, Fax (0577) 40 10 27

Begrafenisverzorging Vos. Zorg met gepaste eerbied.

WANNEER IK VOOR U KNIEL (rondom de eredienst) DIT BOEK IN ELK GG-GEZIN

Wegens overweldigende belangstelling - 9000 sets verkocht! - hierbij een voordeelbestelbon.
Gebruik deze bestelbon en zend in gefrankeerde enveloppe aan: Postbus 28, 4690 AA Tholen.

Ondergetekende, dhr./mw. ....(naam), ...(adres),
te .....(postcode/plaats) bestelt hierbij .....complete sets (2 delig).

Ik kies voor één van onderstaande mogelijkheden (aankruisen s.v.p.)

deel 1 à f 57,50 zelf af te halen elke maandagavond: Hoogaarsstraat 2, Tholen (kerk).

deel 2 à f 49,50 zelf af te halen in uw/de Ger. Gem. te .....

of:

deel 1 à f 62,50 per post u rechtstreeks toegestuurd (portokosten inbegrepen).

deel 2 à f 49,50 zelf af te halen in uw/de Ger. Gem. te .....

of:

deel 1 à f 62,50 per post u rechtstreeks toegestuurd (portokosten inbegrepen).

deel 2 à f 62,50 per post u rechtstreeks toegestuurd (portokosten inbegrepen).

Op geen enkele wijze contante betaling. Bij dezen machtigt ondergetekende eenmalig de Redactiecommissie Ger. Gem. Tholen van mijn bank- of girorekening af te schrijven bij levering van ..... ex. deel 1 totaal f ..... en straks bij verschijning van ..... ex. deel 2 totaal f ..... naar bankrekening 35.34.53.161 t.n.v. genoemde commissie. U ontvangt de boeken daarna binnen enkele dagen. Indien koper het niet eens is met het afgeschreven bedrag van de machtiging, dan kan deze dit binnen 30 dagen terug laten storten.

Mijn bank/gironummer is: ..... (handtekening)

Voor een paar dagen of langer, gezelligheid en sfeer. **Pensioen 'De Peel'**, gelegen in de mooie Betuwe, waar het gewoon goed is.
Fam. Knuivers, Boveneindsestraat 14, 4041 EJ Kesteren, tel. 0488-481687.

Uitgesneden TROUWTEKSTEN

G. v.d. Dikkenberg - Munnikenweg 11
3905 MD Veenendaal - Tel. 0318-540252

OUDEREN OP VAKANTIE?

Kom eens naar Aagtekerke.

Huur een stacaravan op **camping Schoolzicht**. Onze caravans zijn natuurlijk voorzien van verwarming, toilet en douche.

Op de camping is er altijd aanspraak en gezelligheid terwijl u toch uw eigen stekje hebt. En in april, mei, juni en september zijn de caravans echt niet duur!

Op de camping wordt de zondag in ere gehouden.

Hartelijk welkom.

Familie Visser

Camping Schoolzicht
telefoon 0118-583333.

Van BOEKHANDEL & UITGEVERIJ **Horssen bu**

DORPSSTRAAT 100 - 3881 BE PUTTEN
Tel. 0341 36 22 77 Fax 0341 36 20 77

Statensbijbels - Huisbijbels - Kinderbijbels
Kerksbijbels (alles Statenvertaling)
Theologische werken - Dagboeken
Bijbel- en Catechismusverklaringen
Leesboeken voor jong en oud
Voordeelaanbiedingen
Tweedehands en Antiquarisch
Psalm- en Muziekboeken
Bladmuziek (noten en klavarskribo)
CD's en Musicassettes
Boeken- en CD-bonnen
Wens- en Gelegenheidskaarten

begraafnisverzorging

T. den Hollander

Begravenissen in Vlaardingen,
Rotterdam en omstreken.
Opbaar mogelijkheden in een
door u gewenst uitvaartcentrum
of thuis met koeling.
Geen crematies.
Dag en nacht bereikbaar.

Mozartlaan 13
3131 ES Vlaardingen
Tel. 010 - 460 05 09
Fax 010 - 435 79 12

'De zeven kruiswoorden' door Ds. J.S. van der Net, 2e druk Zeven preken voor pasen

Vorig jaar is het boek **'De 7 kruiswoorden'** uitgegeven ten behoeve van het nieuwe orgel van de Gereformeerde Gemeente van Apeldoorn. In korte tijd was deze eerste druk uitverkocht. Op aanhoudende belangstelling heeft Den Hertog een tweede druk verzorgd.

U kunt het boek met de 7 door ds. Van der Net gehouden preken over de 7 kruiswoorden bestellen bij P.A. Weststrate door per boek f 24,95 + f 5,- verzendkosten over te maken op girorekening 4453285 t.n.v. Orgelfonds Gereformeerde Gemeente Apeldoorn. Voor grotere hoeveelheden of informatie, kunt u ons bereiken op het telefoonnummer: 055-366 98 36.

verhoog orgels

Waar u met vertrouwen een instrument koopt

Bezoek onze showrooms en maak kennis met de complete collectie orgels van

JOHANNUS

Nijkerk • Nieuwstraat 2
Apeldoorn • Nieuwstraat 44

Rijssen • Oranjestraat 6

Genemuiden • Pr. Julianastraat 12

Centraal informatienummer: 055 521 99 38

www.verhoogmuziek.nl

De specialist in klassieke orgels

- Voor een waardige en stijlvolle verzorging van begravenissen, naar wens van de familie;
- Geen crematies;
- Opbaren met kistkoeling in het sterfhuis of in de voor u bekende aula's;
- Dag en nacht bereikbaar en overal te ontbieden; ook voor de verzorging van de overledene door een gediplomeerde verpleegster.

AL UW PERSOONLIJKE WENSEN WORDEN DOOR ONS IN ALLE RUST EN VERTROUWELIJK BEHARTIGD.

Begravenisonderneming de Jongh

Kerkstraat 15a, 4181 AA Waardenburg
Tel. 0418-652039

Reepijzer 5,
3371 BN Hardinxveld-Giessendam
Tel. 0184-611154

Stichting Bureau Kraam & Gezinshulp, omdat zorg meer is dan geholpen worden....

Wat bedoelen we met: de zorgverlener die voelt, wat u bedoelt?

Wij bieden u principieel verantwoorde Kraamzorg en Thuiszorg indien u niet verzekerd bent tegen ziektekosten, maar ook als u verantwoorde zorg op maat wenst. Kraamzorg en Thuiszorg waarbij u bepaalt hoe (lang) u geholpen wilt worden. Bij de BKG staat het gezin centraal en dat betekent meer dan standaard hulpverlening.

Helpende handen zijn belangrijk, maar principieel verantwoorde zorg voor uzelf en uw gezin is de basis voor een goed herstel.

Onze verzorgenden zijn Rijksgediplomeerd en werken via bemiddeling van de Stichting BKG in gezinnen met een reformatorisch kerkelijke achtergrond door geheel Nederland.

Neem voor vrijblijvende informatie eens contact op om de mogelijkheden te bespreken, wij zeggen niet snel "neen", (echter wel als er in uw gezin tv aanwezig is).

U kunt ons bereiken door contact op te nemen met:

Onze centrale inlichtingen en inschrijfteléfono voor kraamzorg: 078-6815786.

Bij voorkeur tijdens werkdagen tussen 14.00 uur en 17.00 uur. Lukt u dit niet spreekt u dan onze telefoonbeantwoorder in en wij nemen contact met u op.

Voor thuiszorg kunt u contact opnemen met 0180-682219. (bij voorkeur tussen 13.00 uur - 15.00 uur en na 20.00 uur)

Wij zenden u graag een BKG informatiepakket toe.

BKG, de zorgverlener die voelt, wat u bedoelt